ATATÜRK ÜNİVERSİTESİ SPOR BİLİMLERİ FAKÜLTESİ
ATATURK UNIVERSITY FACULTY OF SPORTS SCIENCES

issn :1302-2040

BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR BİLİMLERİ DERGİSİ

Journal of Physical Education and Sport Sciences

SAHİBİ / OWNER
Prof.Dr. Osman ELMALI

EDİTÖR / EDITOR CHIEF
Doç.Dr. Erdinc ŞIKTAR

EDİTÖR YARDIMCILARI / ASSOCIATE EDITORS
Dr. Murat KALDIRIMCI
Dr. Fatih KIYICI

ARAŞTIRMA YAZILARI / ORIGINAL ARTICLES

- BOŞ ZAMAN STRES İLE BAŞA ÇIKMA İNANIŞ ÖLÇEĞİNİN TÜRKÇE GEÇERLİK GÜVENİRLİK ÇALIŞMASI
  THE STUDY ON TURKISH VALIDITY AND RELIABILITY OF LEISURE STRESS COPING BELIEF SCALES
  Fatih BEDİR, Deniz BEDİR, S. Erim ERHAN, İhsan ŞEN,
- FARKLI BRANŞLARDA YORUCU EGZERSİZİN DİNAMİK VE STATİK DENGE PERFORMANSI ÜZERİNE ETKİLERİ
  THE EFFECTS OF TIRING EXERCISES ON THE DYNAMIC AND STATIC BALANCE PERFORMANCES IN DIFFERENT BRANCHES
  Muzaffer AKSAKAL, İhsan ŞEN,
- SPORUN LİSE ÖĞRENCİLERİNİN ÖZGÜVEN DÜZEYLERİNE ETKİSİ
  THE EFFECT OF SPORTS ON SELF CONFIDENCE HIGH SCHOOL STUDENTS'S
  Erol SUN, Hüseyin ERDOĞLU,
- DÜZENLİ FİZİKSEL AKTİVİTENİN 40 YAŞ ÜSTÜ ERKEK BİREYLERİN BAZI PERFORMANS PARAMETRELERİNE ETKİSİ
  EFFECT OF SOME PERFORMANCE PARAMETERS OF PHYSICAL ACTIVITY OVER 40 YEARS MALE INDIVIDUALS
  Murat KALDIRIMCI, Mehmet İKLİM, Hüseyin ERDOĞLU, Metin Can KALAYCI, Hasan Hüseyin YILMAZ,
- SPOR BİLİMLERİ FAKÜLTESİNDEKİ PERFORMANS SPORCUSU VE SPOR YAPMAYAN MESLEK YÜKSEKOKULUNDAKİ ÖĞRENCİLERİN DUYGUSAL ZEKÂ VE SALDIRGANLIK DÜZEYLERİNİN İNCELENMESİ (ISPARTA ÖRNEĞİ)
  THE ANALYSIS OF EMOTIONAL INTELLIGENCE AND AGGRESSION LEVELS OF PERFORMANCE ATHLETES IN FACULTY OF SPORTS SCIENCES AND NON-EXERCISER STUDENTS IN VOCATIONAL SCHOOL STUDENTS (ISPARTA SAMPLE)
  İbrahim DALBUDAK, Şih Mehmet YİĞİT, Fikret RAMAZANOĞLU, Malik BEYLEROĞLU, Belgin GÖKYÜREK, İlyas OKAN,
- BİREYSEL VE TAKIM SPORCULARINDA İLETİŞİM BECERİLERİNİN İNCELENMESİ
  THE STUDY OF COMMUNICATION SKILLS OF INDIVIDUAL AND TEAM ATHLETES
  Tamer KARADEMİR, Ünal TÜRKÇABAR,
- ÜNİVERSİTE ÖĞRENCİLERİNİN OBEZ BİREYLERE KARŞI TUTUMLARI ÜZERİNE BİR ARAŞTIRMA
  A RESEARCH ON THE ATTITUDES OF UNIVERSITY STUDENTS TOWARDS OBESE INDIVIDUALS
  Emre ULUĞ,
- SPORTİF REKREASYON KAVRAMINA SOSYOLOJİK BİR BAKIŞ
  A SOCIOLOGICAL OVERVIEW OF THE CONCEPT SPORTIVE RECREATION
  Hikmet TURKAY, Abdulkerim ÇEVİKER,

CİLT : 18 SAYI : 4 ARALIK 2016
VOLUME : 18 NUMBER : 4 DECEMBER 2016

BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR BİLİMLERİ DERGİSİ
Journal of Physical Education and Sport Sciences

CİLT / VOLUME: 18 *SAYI / NUMBER: 4* *YIL / YEAR: 2016*

ISSN:1302-2040

ATATÜRK ÜNİVERSİTESİ SPOR BİLİMLERİ FAKÜLTESİ ADINA
SAHİBİ / *OWNER*
Dr. Osman ELMALI, Erzurum

EDİTÖR / *EDITOR*
Dr. Erdinç ŞIKTAR, Erzurum

EDİTÖR YARDIMCILARI / *ASSOCIATE EDITORS*
Dr. Murat KALDIRIMCI, Dr. Fatih KIYICI, Erzurum

İNGİLİZCE DANIŞMANLAR / *ENGLISH CONSULTANT*
Selçuk YAZICI, Erzurum

İSTATİSTİK DANIŞMANLARI / *STATISTICAL CONSULTANTS*
Dr. Cengiz KARAGÖZOĞLU, İstanbul
Dr. Fatih KAYA, Erzincan

BİLİMSEL DANIŞMA KURULU / *EDITORIAL BOARD*

Dr. Ali KIZILET, İstanbul
Dr. Mustafa ATASEVER, Erzurum
Dr. Gül BALTACI, Ankara
Dr. Orhan KARSAN, Erzurum
Dr. Gazanfer DOĞU, Bolu
Dr. Güner EKENCİ, Ankara
Dr. Mehmet GÜNAY, Ankara
Dr. Özbay GÜVEN, Ankara
Dr. Arslan KALKAVAN, Rize
Dr. Suat KARAKÜÇÜK, Ankara
Dr. Ahmet KIZILTUNÇ, Erzurum
Dr. Osman İMAMOĞLU, Samsun
Dr. Feza KORKUSUZ, Ankara
Dr. Günay ESKİCİ, Erzincan
Dr. Ömer ŞENEL, Ankara
Dr. Kemal TAMER, Ankara
Dr. Azmi YETİM, Ankara
Dr. İbrahim YILDIRAN, Ankara
Dr. Mehmet Akif ZİYAGİL, Mersin
Dr. Erdal ZORBA, Ankara
Dr. Hülya AŞÇI, İstanbul
Dr. Akın ERDAL, Erzurum
Dr. İlhami GÜLÇİN, Erzurum
Dr. Recep GÜRSOY, Muğla
Dr. Nevin Atalay GÜZEL, Ankara
Dr. Ayşe Kin İŞLER, Ankara
Dr. Saliha KARATAY, Erzurum
Dr. Gökhan BAYRAKTAR, Ağrı
Dr. Sema ALAY, Ankara
Dr. Velittin BALCI, Ankara
Dr. Şebnem CENGİZ, Şanlıurfa
Dr. İbrahim CİCİOĞLU, Ankara
Dr. Zafer ÇİMEN, Ankara
Dr . C. Tuğrulhan ŞAM Erzurum
Dr.Hüseyin EROĞLU, Kahramanmaraş
Dr. Zinnur GEREK, Erzurum
Dr. Murat KALDIRIMCI, Erzurum
Dr. Emre BELLİ, Erzurum
Dr. Necip Fazıl KİSHALI, Erzurum
Dr. Hakan SUNAY, Ankara
Dr. İlhan ŞEN, Erzurum
Dr. Mehmet TUNÇKOL, Trabzon
Dr. Fatih YENEL, Ankara
Dr. Ümit KARLI, Bolu
Dr. H.Alper GÜNGÖRMÜŞ, Manisa
Dr. Önder ŞEMŞEK, Bolu
Dr. Sümmani EKİCİ, Muğla
Dr. Latif AYDOS, Ankara
Dr. Yunus ÖZTAŞYONAR, Erzurum
Dr. Fatih KIYICI, Erzurum
Dr. Arzu GÜLBAHÇE, Erzurum
Dr. A.Haktan SİVRİKAYA, Balıkesir
Dr. Ahmet ŞİRİNKAN, Erzurum
Dr. Murat TAŞ, Manisa
Dr. Haluk SİVRİKAYA, Erzurum
Dr. Murat AKYÜZ, Manisa
Dr. S. Erim ERHAN, Erzurum
Dr. Deniz EKİNCİ, Samsun
Dr. Orcan MİZRAK, Erzurum
Dr. Metin BAYRAM, Ağrı

BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR BİLİMLERİ DERGİSİ

Journal of Physical Education and Sport Sciences

Amaç ve Kapsam

Beden eğitimi ve spor bilimleri dergisinin temel hedefi uluslar arası düzeyde nitelikli, sürekli ve beden eğitimi ve spor alanında periyodik olarak bilimsel açıdan en üst düzeyde orijinal araştırmaları yayınlamaktır. Bununla beraber spor bilimleriyle ilgili temel yenilikleri kapsayan derleme yazıları, olgu sunumları, beden eğitimi ve spor camiasının konular hakkındaki deneyimlerini ve eleştirilerini içeren mektuplar ile güncel mesleki konular da yayınlanır.

Yayın Periyodu

Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi, Atatürk Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesinin süreli yayın organı olup, bağımsız ve önyargısız hakemlik ilkesine dayanan bilimsel içerikli, yayın dili Türkçe olan, ulusal, periyodik bir dergidir. Mart, Haziran, Eylül ve Aralık aylarında olmak üzere yılda 4 kez yayınlanır.

Abone işlemleri

Dergiye abone olmak isteyen kişiler Beden eğitimi ve spor bilimleri dergisi iletişim adresine başvurmalıdır.

Reklam işlemleri

Dergiye reklam vermek isteyen tüm kişi ve kurumların dergi iletişim adresine başvurmaları gerekmektedir

Yazarlara bilgi

Yazarlara bilgi, dergi sayfalarında ve www.atabesbd@atauni.edu.tr web sayfasında yayınlanmaktadır.

Yayın hakkı

Atatürk beden eğitimi ve spor bilimler dergisinde yayınlanan yazı, resim, şekil ve tablolar yayıncının izni olmadan kısmen veya tamamen herhangi bir nedenle basılamaz, çoğaltılamaz. Referans göstermek kaydıyla özetleme ve alıntı yapılabilir. Dergide yayınlanan yazı, şekil ve resimlerden yazarları, ilan ve reklamlardan firmaları sorumludur.

Yazışma Adresi / Correspondence Address

Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi (atabesbd)

Atatürk Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu

25240 ERZURUM/ TÜRKİYE

Tel:(0442) 2311380 - Faks:(0442) 2311333

e-posta: atabesbd@atauni.edu.tr

Dizgi, Baskı

BEKA MEDYA Matbaacılık dijital baskı reklam promosyon

Tel: 442-2373727, e-mail:bekamedyabynuri@gmail.com

BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR BİLİMLERİ DERGİSİ

CİLT / *VOLUME*: 18 SAYI / *NUMBER*: 4 YIL / *YEAR*:2016

İÇİNDEKİLER / CONTENTS

Orjinal Makaleler / Orginal Articles

9 - 11 BOŞ ZAMAN STRES İLE BAŞA ÇIKMA İNANIŞ ÖLÇEĞİNİN TÜRKÇE GEÇERLİK GÜVENİRLİK ÇALIŞMASI

THE STUDY ON TURKISH VALIDITY AND RELIABILITY OF LEISURE STRESS COPING BELIEF SCALES

Fatih BEDİR, Deniz BEDİR, S. Erim ERHAN, İlhan ŞEN,

17-28 FARKLI BRANŞLARDA YORUCU EGZERSİZİN DİNAMİK VE STATİK DENGE PERFORMANSI ÜZERİNE ETKİLERİ

THE EFFECTS OF TIRING EXERCISES ON THE DYNAMIC AND STATIC BALANCE PERFORMANCES IN DIFFERENT BRANCHES

Muzaffer AKSAKAL, İlhan ŞEN,

29-38 SPORUN LİSE ÖĞRENCİLERİNİN ÖZGÜVEN DÜZEYLERİNE ETKİSİ

THE EFFECT OF SPORTS ON SELF CONFIDENCE HIGH SCHOOL STUDENTS'S

Erol SUN, Hüseyin EROĞLU,

34-49 DÜZENLİ FİZİKSEL AKTİVİTENİN 40 YAŞ ÜSTÜ ERKEK BİREYLERİN BAZI PERFORMANS PARAMETRELERİNE ETKİSİ

EFFECT OF SOME PERFORMANCE PARAMETERS OF PHYSICAL ACTIVITY OVER 40 YEARS MALE INDIVIDUALS

Murat KALDIRIMCI, Mehmet İKLİM, Hüseyin EROĞLU, Metin Can KALAYCI, Hasan Hüseyin YILMAZ,

51-66 SPOR BİLİMLERİ FAKÜLTESİNDEKİ PERFORMANS SPORCUSU VE SPOR YAPMAYAN MESLEK YÜKSEKOKULUNDAKİ ÖĞRENCİLERİN DUYGUSAL ZEKÂ VE SALDIRGANLIK DÜZEYLERİNİN İNCELENMESİ (ISPARTA ÖRNEĞİ)

THE ANALYSIS OF EMOTIONAL INTELLIGENCE AND AGGRESSION LEVELS OF PERFORMANCE ATHLETES IN FACULTY OF SPORTS SCIENCES AND NON-EXERCISER STUDENTS IN VOCATIONAL SCHOOL STUDENTS (ISPARTA SAMPLE)

İbrahim DALBUDAK, Şıh Mehmet YİĞİT, Fikret RAMAZANOĞLU, Malik BEYLEROĞLU, Belgin GÖKYÜREK, İlyas OKAN,

67-80 BİREYSEL VE TAKIM SPORCULARINDA İLETİŞİM BECERİLERİNİN İNCELENMESİ

THE STUDY OF COMMUNICATION SKILLS OF INDIVIDUAL AND TEAM ATHLETES

Tamer KARADEMİR, Ünal TÜRKÇAPAR,

81-98 ÜNİVERSİTE ÖĞRENCİLERİNİN OBEZ BİREYLERE KARŞI TUTUMLARI ÜZERİNE BİR ARAŞTIRMA

A RESEARCH ON THE ATTITUDES OF UNIVERSITY STUDENTS TOWARDS OBESE INDIVIDUALS

Eren ULUÖZ,

99-108 SPORTİF REKREASYON KAVRAMINA SOSYOLOJİK BİR BAKIŞ

A SOCIOLOGICAL OVERVIEW OF THE CONCEPT SPORTIVE RECREATION

Hikmet TURKAY, Abdulkerim ÇEVİKER,

ÜNİVERSİTE ÖĞRENCİLERİNİN OBEZ BİREYLERE KARŞI TUTUMLARI ÜZERİNE BİR ARAŞTIRMA

Eren ULUÖZ[1]

[1]Çukurova Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu, Adana.

ÖZET

Bu çalışmanın amacı üniversite öğrencilerinin obez bireylere karşı tutumlarının belirlenmesidir. Araştırmaya Çukurova Üniversitesi'nde 4 farklı fakülteden yaş ortalaması 21.77±2.71 yıl olan 785 öğrencinin katılmıştır. Araştırmada nedensel karşılaştırma modeli kullanılmıştır. Katılımcıların Obez bireylere yönelik tutum seviyeleri "Obez Bireylere Yönelik Tutum Ölçeği (T-ATOP)" ile ölçülmüştür. Araştırmada elde edilen ham bulgular ortalama, standart sapma, frekans, yüzde vb istatistiksel yöntemlerle özetlenmiştir. Araştırmada bağımsız gruplar T testi, ANOVA testi ve Pearson korelasyon testi kullanılmıştır. Tüm analizlerde anlamlılık düzeyi $p<0.05$ olarak kabul edilmiştir. Araştırma sonuçlarına göre cinsiyet, fakülte ve sınıf ayrımı olmaksızın katılımcıların T-ATOP puan ortalamaları 62.36±10.43 olarak orta düzeyde bulunmuştur. Katılımcıların T-ATOP puan ortalamaları arasında cinsiyet, okudukları bölümler, okudukları sınıflar açısından istatistiksel açıdan anlamlı bir farklılık göstermemiştir, $p>0.05$. Ailesinde obez birey olan katılımcılarla ailesinde obez birey olmayan katılımcıların T-ATOP puan ortalamaları arasında da istatistiksel açıdan anlamlı bir farklılık görülmemiştir. Sonuç olarak obez bireylere karşı sergilenen olumsuz tutum ve davranışlar bazı durumlarda azalsa da aile, okul ve iş hayatında her zaman varlığını sürdürmektedir. Toplumdaki obez bireylerin yaşadıkları sorunların azaltılması için sivil toplum örgütleri ve devlet tarafından eğitim programları düzenlenmesi, kamu spotları yayınlanması ve istihdam olanakları sağlanması gibi uygulamalar yapılabilir. Bu önlemler obez bireylerin sosyal yaşamdaki sorunlarını nispeten azaltabilir.

Anahtar Kelimeler: Obezite, Olumsuz Tutum, Önyargı, Üniversite Öğrencileri.

A RESEARCH ON THE ATTITUDES OF UNIVERSITY STUDENTS TOWARDS OBESE INDIVIDUALS

ABSTRACT

The aim of this study is to determine the attitudes of university students towards obese individuals. In this study 785 students (mean age=21.77±2.71 years) in four different faculties at Çukurova University participated voluntarily. Causal comparison research model was used in the study. Participants' attitudes towards obese individuals were measured by the "Attitude Scale for Obese Individuals (T-ATOP)". The all data obtained in the study are summarized by statistical methods such as mean, standard deviation, frequency and percentage. T test, ANOVA test and Pearson Correlation test were used in the study. Significance level was accepted as $p < 0.05$. The average T-ATOP scores of the participants was 62.36 ± 10.43, with no gender, faculty, or class distinction. The mean T-ATOP scores of the participants did not show a statistically significant difference in terms of gender, faculties, and classes, $p > 0.05$. There was also no statistically significant difference between the participants who had obese individuals in their families and the average of T-ATOP scores of non-obese participants in their families. In conclusion, although negative attitudes and behaviors against obese individuals decrease in some cases, they continue to exist in family, school and business life. In order to reduce the problems of obese persons in the society, civil society organizations and Governments can organize educational programs, publishing public spots and providing employment opportunities. With these measures, the problems that obese persons experience in the social environment can be reduced relatively.

Keywords: Obesity; Negative Attitudes, Prejudice, University Students.

GİRİŞ

Obezite birçok sağlık sorunu ile birlikte insan sağlığını tehdit eden modern çağ hastalıklardan birisi olarak tanımlanmıştır. Son yıllarda yapılan çalışmalarda araştırmacılar toplumdan topluma değişen oranlarda obezite prevelansları rapor etse de dünya genelinde obezite oranlarının yıldan yıla hızlı bir oranda artış gösterdiği görülmektedir Deurenberg ve ark., 1998; Von Ruesten ve ark., 2011; Wang ve Beydoun, 2007) . Dünya Sağlık Örgütü (WHO) verilerine göre ise dünya genelinde obezite oranları 1980 yılından 2008 yılına kadar geçen süre zarfında yaklaşık olarak iki katına çıkmıştır. Özellikle modern yaşamın insanları hareketsizliğe sevk ettiği batı toplumlarında obezite prevelansları çok yüksek oranlarda seyretmektedir. WHO verilerine göre Avrupa bölgesindeki kadın ve erkeklerin % 50'sinden fazlası fazla kilolu, kadınların yaklaşık % 23'ü ve erkeklerin ise %20'si obezdir (WHO-Avrupa, 2016). Ülkemizdeki obezite prevelansları modern batı toplumlarına nazaran daha düşük oranlarda seyretse de son yıllarda ciddi oranlarda artış gösterdiği bildirilmektedir. Türkiye istatistik kurumu verilerine göre 2008-2014 yılları arasında ülkemizde obezite artış oranları kadınlarda %32.30 olarak bulunmuştur. Aynı yıllar arasında erkeklerdeki obezite artış oranı ise %24.00 olarak bildirilmiştir. Buna bağlı olarak bu yıllar arasındaki kadın ve erkeklerdeki genel artış oranı %31.10 olarak hesaplanmış ve toplum genelinde 2014 yılı itibarı ile %19.90 oranında obezite prevelansı olduğu bildirilmiştir. Ülkemizdeki obezite oranları OECD (Ekonomik Kalkınma ve İşbirliği Örgütü) ülkeleri ile kıyaslandığında ABD'nin %28.70'lik oranla en yüksek obezite oranına sahip olduğu görülmektedir. İzlanda %22,20'lik oranla ABD'yi takip etmektedir. Türkiye %19.90'lık oranıyla üçüncü sırada bulunmaktadır. Buna karşılık %2.40'lık oranla Kore, %10.30'luk oranla İsviçre ve İtalya obezite oranlarının en düşük olduğu ülkeler olarak bildirilmiştir (OECD, 2014; TUİK, 2015). Son yıllarda obezite üzerine yoğun şekilde yapılan çalışmalar obeziyetle ilgili risk faktörleri ile ilgili net sonuçlar ortaya koymuştur. Buna göre yaş, cinsiyet, aşırı, düzensiz ve yanlış beslenme tarzı, hareketsizlik, hormanal bozukluklar, genetik eğilimler, metabolik yapı, yoğun ilaç kullanımı (antidepresanlar), alkol kullanımı, bilinçsizce art arda yapılan çok düşük kalorili diyetler, doğum sayısı, doğumlar arası geçen süre, psikolojik yapı, sosyal çevre, ekonomik durum ve eğitim durumu gibi faktörlerin obezite ile direk ilişkili olduğu bildirilmiştir (Avenell et al, 2004; Çifçili ve ark. 2003; Fogelholm et al, 2010; İslamoğlu ve ark., 2008; Moreno and

Rodriguez). Obezite geçmiş çağlarda güç, refah ve sağlık göstergesi olarak görülürken günümüzde tedavi edilmesi gereken bir hastalık olarak kabul edilmektedir (Kalan ve Yeşil, 2010). Obezite insan yaşantısını çok değişik düzeylerde etkileyen bir hastalıktır ve günlük yaşam kalitesini düşüren basit etkilerden, yaşam süresini kısaltan ölümcül etkilere kadar varabilen sonuçlar doğurabilmektedir. Geçmiş yıllarda obezite temelde estetik bir sorun olarak görülürken 1950'lerden sonra yapılan bilimsel çalışmalarda obezitenin birçok ciddi hastalıkla doğrudan ilişkili olduğu bildirilmiştir. Buna göre; Metabolik sendrom, insülin direnci, hiperinsülinemi, Tip 2 diyabet, Dislipidemi gibi metabolik-hormonal komplikasyonlar, koroner kalp hastalığı, konjestif kalp yetersizliği, tromboembolik hastalık, Serebrovasküler hastalık gibi Kardiyovasküler sistem hastalıkları, uyku apnesi, obezite-hipoventilasyon sendromu gibi solunum sistemi hastalıkları, safra kesesi hastalığı, gastroözofajiyal Reflü Hastalığı, karaciğer Hastalığı gibi sindirim Sistemi Hastalıkları, prostat, meme, safrakesesi, kolon gibi kanser türleri, Polikistik Over Sendromu, çeşitli cilt rahatsızlıkları ve osteoartirit, fıtık gibi mekanik rahatsızlıklar obeziteyle kuvetli ilişkiye sahip hastalıklar olarak bildirilmiştir. (Cancello ve Clement, 2006; Cheung ve Wong, 2007; Eckel ve ark., 2002; Hersoug ve Linneberg, 2007; Kalan ve Yeşil, 2010; Mokdad ve ark. 2003; Must ve ark., 1999; NIH, 2012; WHO, 1998).

Ancak obez bireylerin yaşadıkları sorunlar yukarıda bahsedilen fiziksel sağlık sorunlarıyla sınırlı değildir. Yurtdışında ve ülkemizde yapılan birçok çalışmada obez bireylerin psikolojik ve sosyal açıdan da çok büyük sorunlarla karşı karşıya kaldıkları bildirilmiştir. (Altun, 2015; Chambliss ve ark., 2004; Gordon-Lersen, 2001; Vartanian, 2010; Yılmaz ve Dinç, 2010). Obez bireylerin psikolojik durumları ile ilgili çalışan araştırmacılar depresyon, anksiyete, düşük beden saygısı, olumsuz beden imajı, özgüven eksikliği, agorafobi, bipolar bozukluk, panik atak vb. olumsuzlukların obez bireylerin yaşadıkları temel psikolojik sorunlar olduğunu ortaya koymuşlardır (Simon ve ark., 2006; Özdel ve ark., 2011). Araştırmacılar obez bireylerin sosyal yaşantılarında yaşadıkları sorunlar ise olumsuz davranışlara maruz kaldıkları sosyal ortamı açısından 4-5 grupta sınıflamışlardır. Buna göre aile ortamı, okul ortamı, iş ortamı, sağlık hizmetleri ortamı ve genel sosyal ortamlar en çok sosyal sorunların yaşandığı sosyal yapılar olarak bildirilmiştir (Altun, 2015; Vartain, 2010; Yılmaz ve Dinç, 2010). Literatürde bireylerin şişmanlara ve obezlere karşı tutumlarını belirleyen ve bilimsel olarak geçerli ve güvenilir bazı

ölçek ve anketler bulunmaktadır. Bu ölçü araçları "Obez Bireylere Karşı Tutum Ölçeği - ATOP Attitudes toward Obese Persons Scale (Allison ve ark., 1991), Obez Bireyler Hakkında İnanılanlar Ölçeği - BAOP Beliefs about Obese Persons Scale (Allison ve ark., 1991), Kilo-karşıtı Tutum Anketi/AFA Anti-fat Attitudes Questionnaire (Crandall, 1994), Kilo-karşıtı Tutum Testi - AFAT Anti-fat Attitudes Test (Lewis ve ark., 1997), Kilo-karşıtı Tutum Ölçeği - AFAS Anti-fat Attitudes Scale (Morrison ve O'Connor, 1999), Kilofobi Ölçeği/Kısa Formu - Fat Phobia Scale/short form (Bacon ve ark., 2001)" olarak sıralanabilir (Akt. Yılmaz, 1999). Obez bireylere karşı sergilenen toplumsal önyargıların, olumsuz tutumların ve davranışların anlaşılabilmesi için obez bireylere yönelik olumsuz tutumları belirlemeye yönelik geliştirilen bilimsel ölçme araçlarında toplumdaki bireyler tarafından obez bireyleri tarif etmek üzere kullanılan ifadeler ve sıfatlar incelenebilir. Bu ölçü araçlarında "Şirin", "Misafirperver", "Mutlu", "Sempatik", "Güzel yüzlü", "Cana yakın" gibi bazı olumlu sıfatlar olsa da "Yavaş", "tembel", "uyuşuk", "İsteksiz" , "Çekici olmayan", "Öz kontrolsüz", "Kendi isteklerine düşkün", "Çok yiyen", "Kendine güven duymayan", "Özsaygısı düşük", "Korkak", "Hastalıklı", "Estetik görünmeyen", "Ter kokan", "Olduğundan daha yaşlı görünen", "İradesiz", "İşe yaramaz" vb. olumsuz ifadeler çok daha fazla yer almakta ve katılımcılar tarafından obez bireyleri tarif etmek için kullanılmaktadır (Altun, 2015; Yılmaz, 2009). Toplumun her kesiminde belirli oranda obez bireylere karşı olumsuz tutumlar, önyargılar olduğu bilinmektedir.

Bu konuda yurtdışı literatürde nispeten daha fazla bilimsel araştırmaya rastlanırken, ülkemizde bu konuda yapılan çalışmaların oldukça az olduğu görülmektedir. Aile ortamında, okul ortamında, iş ortamında ve diğer toplumsal ortamlarda obez bireylere yönelik olumsuz tutumlarla ilgili çalışmalar yapılmasının obez bireylere yönelik olumsuz tutum ve davranışların azaltılması için yapılacak çalışmalara zemin hazırlayacağı düşünülebilir. Obez bireyler anaokulundan üniversiteye kadar süren eğitim öğretim hayatlarında da birçok olumsuz tutum ve davranışa maruz kalmaktadırlar. Bu durumlar onların zihinlerinde tüm yaşantılarını olumsuz yönde etkileyecek düzeyde tahribatlara yol açabilmektedir. Tüm öğrenci gruplarında bu tip araştırmaların yapılmasının önleyici tedbirler alınabilmesi açısından önemli olduğu düşünülebilir. Özellikle üniversite öğrencilerinin belirli bir eğitim seviyesine sahip bireyler olarak toplumda tüm konularda olduğu gibi obez bireylere karşı davranışlarında da olumlu tavırlar sergilemeleri beklenmektedir. Bu

bağlamda bu çalışmanın amacı üniversite öğrencilerinin obez bireylere karşı tutumlarının belirlenmesidir.

MATERYAL VE METOT

Bu araştırma Çukurova Üniversitesi'nde 4 farklı fakülteden toplam 785 öğrencinin katılımıyla gerçekleştirilmiştir. Katılımcılara ait bazı demografik veriler ile fakültelere ve sınıflara göre dağılımlar Tablo 1 ve Tablo 2'de verilmiştir.

Tablo 1. Katılımcıların Yaş (Yıl) Ortalamalarına İlişkin Bulgular

Cinsiyet	n	%	min	maks.	ort.	s.s.
Kadın	408	%52	16	48	21.31	2.54
Erkek	377	%48	17	45	22.26	2.80
Toplam	785	%100	16	48	21.77	2.71

Tablo 1'de görüldüğü gibi katılımcılar 16 yaş ile 48 yaş arası öğrencilerden oluşmaktadır. Kadın katılımcıların yaş ortalaması 21.31±2.54 yıl olarak bulunurken erkek katılımcıların yaş ortalaması ise 22.26±2.80 yıl olarak bulunmuştur. Tüm grubun yaş ortalamasının ise 21.77±2.71 yıl olduğu görülmektedir. Katılımcıların fakülte ve sınıflara göre dağılımları Tablo 2'de verilmiştir.

Tablo 2. Katılımcıların Fakülte ve Sınıflara Göre Dağılımları

		f	%
Fakülte	Eğitim Fakültesi	194	24.7
	Sağlık Bilimleri Fakültesi	196	25.0
	Mühendislik Mimarlık Fakültesi	194	24.7
	İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi	201	25.6
	Toplam	785	100.0
Sınıf	1. Sınıf	203	25.9
	2. Sınıf	198	25.2
	3. Sınıf	197	25.1
	4. Sınıf	187	23.8
	Toplam	785	100.0

Tablo 2'de görüldüğü gibi Eğitim Fakültesi 194, Sağlık Bilimleri Fakültesi 196, Mühendislik Mimarlık Fakültesi 194 ve İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi 201 öğrenci ile çalışmaya katılmıştır. 2015-2016 eğitim öğretim yılında Çukurova Üniversitesi'nde öğrenim gören tüm öğrenciler ulaşılabilen çalışma evreni olarak kabul edilmiştir. Çalışmaların fakültelerinde yapılmasına izin veren dört fakültenin (Eğitim Fakültesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Mühendislik Mimarlık

Fakültesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi) öğrencileri çalışmaya katılıma adayı olarak kabul edilmiştir. Örneklem seçiminde tabakalı örneklem seçme ilkesine uyulmuştur. Buna göre örneklemlerin cinsiyet ve sınıf kategorilerine benzer oranda dağılım göstermesine çalışılmıştır (bkz. Tablo 1 ve Tablo 2). Araştırmaya katılması muhtemel öğrenciler ders bitiminde sınıfta tutularak araştırmanın yapısı, önemi, amacı ve çalışmada elde edilecek bulguların sadece sayısal sonuçlar olarak kullanılacağı ve kişisel verilerin gizli tutulacağı hakkında bilgilendirilmişlerdir. Araştırma hakkında sormak istedikleri sorular alınarak gerekli ek bilgilendirmeler de yapılmıştır. Yapılan bu tanıtım ve bilgilendirme konuşması ve bilgi alışverişi sonucunda çalışmaya gönüllü olarak katılmak isteyen öğrenciler sınıfta tutulmuş, katılmak istemediğini belirten öğrenciler ise sınıf dışına alınmıştır. Araştırmaya katılacak öğrencilere veri toplama araçları dağıtılarak veri toplama araçlarını doldurmaya başlamadan bu araştırmanın ancak katılımcıların doğru bilgiler vermesi halinde amacına ulaşacağı konusunda gerekli açıklamalar yapılmış ve soruları dikkatli şekilde okuyarak olabildiğince doğru yanıtlar vermeye çalışmaları rica edilmiştir.

Bu araştırmada betimsel ve ilişkisel bir araştırma türü olan nedensel karşılaştırma modeli kullanılmıştır. Nedensel karşılaştırma modelinde var olan durumun doğal ortamında var olduğu şekli ile nelerle ilişkili olduğu sorusuna cevap vermektedir. Nedensel karşılaştırma yapılabilmesi için aynı etkilere maruz kalan en az iki grubun olması gerektiği belirtilmiştir (Cohen ve Manion, 1994). Nedensel karşılaştırma çalışmaları sebep-sonuç ilişkilerine odaklanmaları nedeniyle kimi zaman deneysel çalışmalara benzeseler de aslında deneysel çalışmalardaki araştırmacı tarafından oluşturulan yapay ve kontrollü ortamdan uzak şekilde uygulanırlar. Özellikle sosyal ortamlarda yapılan deneysel çalışmaların katılımcıların objektif bilgiler vermesini engellediği buna karşılık nedensel karşılaştırma modeli ile yapılan çalışmaların yapay bir ortama sahip olmamaları nedeniyle var olan durumu ve değişkenler arasındaki ilişkileri daha iyi bir şekilde ortaya koydukları düşünülmektedir (Büyüköztürk ve ark., 2008; Cohen ve Manion, 1994; Emrahoğlu ve Öztürk, 2010). Araştırmacı tarafından literatürdeki benzerlerinden yararlanılarak hazırlanan kişisel bilgi formu katılımcılara ait demografik özelliklerin belirlenmesi için kullanılmıştır. Katılımcıların Obez bireylere yönelik tutum seviyelerinin belirlenebilmesi amacıyla ilk olarak Allison ve ark. (1991) tarafından geliştirilen "Obez Bireylere Yönelik

Tutum Ölçeği" (ATOP-The Attitudes Toward Obese Persons Scale) kullanılmıştır. Dedeli ve ark. (2014) bu ölçeğin Türkçe'ye çevrilmesi, uyarlanması ve geçerlik/güvenirlik çalışmasını yapmışlardır. ATOP ölçeğinin uyarlaması yapılmış Türkçe versiyonu Dedeli ve ark. (2014) tarafından T-ATOP olarak adlandırılmıştır. Kullanılan ölçekte toplam 20 madde bulunmakta ve cevaplar -3 (güçlü bir şekilde reddediyorum) ile +3 (güçlü bir şekilde kabul ediyorum) arasında puanlanmaktadır. Ölçekten alınan puanlar 0-120 arasında olabilmektedir. Yüksek puanlar obez bireylere karşı olumlu tutumu ifade ederken düşük puanlar olumsuz tutumu ifade etmektedir.

Araştırmada elde edilen ham bulgular ortalama, standart sapma, frekans, yüzde vb. istatistiksel yöntemlerle özetlenmiştir. Araştırmadaki iki guruplu bağımsız değişkenlere ait ortalama farklarının anlamlılığını test etmek için parametrik hipotez testlerinden biri olan bağımsız gruplar T testi kullanılmıştır. Gurup sayısının ikiden fazla olduğu durumlarda guruplar arasındaki ortalama farklarının anlamlılığını test etmek için ANOVA testi kullanılmıştır. Sürekli sayısal değişkenler arasındaki ilişkinin belirlenmesi için Pearson korelasyon testi kullanılmıştır. (Büyüköztürk, 2012). Bu testlerin uygulanabilmesine ilişkin gerekli evren dağılımının normal dağılım göstermesi ve evren varyanslarının homojen olması, grupların birbirinden bağımsızlığı, verilerin sürekli sayısal veri grubundan olması gibi ön koşullar sağlanmıştır. Tüm analizlerde anlamlılık düzeyi $p<0.05$ olarak kabul edilmiştir.

BULGULAR

Araştırmada toplanan verilerden elde edilen bulgular çalışmanın bu bölümünde tablolar yardımıyla sunulmuştur. Tablo 3.de katılımcılardan toplanan verilerden elde betimsel bulgular verilmiştir.

Tablo 3. Katılımcılara Ait Yaş, Ağırlık, Boy, BKİ Ve T-ATOP Ölçek Puanlarına İlişkin Betimsel Bulgular

	n	min	maks.	ort.	s.s.
Yaş (yıl)	785	16.00	48.00	21.76	2.71
Ağırlık (kg)	785	39.00	130.00	66.57	14.75
Boy (cm)	785	150.00	210.00	171.34	9.67
BKİ (kg/m^2)	785	14.69	39.54	22.49	3.59
T-ATOP ölçek puanı	785	31.00	119.00	62.36	10.43

Tablo 3.de görüldüğü gibi cinsiyet, fakülte ve sınıf ayrımı olmaksınız katılımcıların T-ATOP puan ortalamaları 62.36±10.43 olarak bulunmuştur. Yaş ortalaması 21.76±2.71 olan grubun BKİ ortalama puanları ise 22.49±3.59 olarak

bulunmuştur. Katılımcıların cinsiyetlerine göre T-ATOP puanları arasında anlamlı bir farklığın olup olmadığını belirlemek için yapılan bağımsız gruplar için T Testi sonuçları Tablo 4'te verilmiştir.

Tablo 4. Katılımcıların Cinsiyetlerine Göre T-ATOP Puan Ortalamalarının Karşılaştırılması

Guruplar	n	Ort.	S.S.	s.d.	t	p
Kadın	408	62.32	10.85	783	-0.10	0.92
Erkek	377	62.40	9.97			

Tablo 4'te görüldüğü gibi katılımcıların cinsiyetlerine göre T-ATOP puanları arasında istatistiksel açıdan anlamlı bir farklılık bulunmamıştır, t(783)=-0.10, p>0.05. Tablo 5'de katılımcıların T-ATOP puan ortalamalarının fakültelere göre betimsel istatistik sonuçları verilmiştir.

Tablo 5. T-ATOP Puan Ortalamalarının Fakültelere Göre Betimsel İstatistik Sonuçları

Fakülteler	n	ort	s.s	min	Maks.
Eğitim Fakültesi	194	61.52	10.47	36.00	87.00
Sağlık Bilimleri Fakültesi	196	61.77	10.46	39.00	93.00
Mühendislik Mimarlık Fakültesi	194	62.70	9.79	34.00	89.00
İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi	201	63.42	10.94	31.00	119.00
Toplam	785	62.36	10.43	31.00	119.00

Tablo 5'de görüldüğü gibi en düşük T-ATOP puanı 61.52±10.47 ile Eğitim Fakültesi öğrencilerine, en yüksek T-ATOP puanı ise 63.42±10.94 İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi öğrencilerine aittir. Tablo 6'da katılımcıların T-ATOP puan ortalamalarının fakültelere göre anlamlı bir farklılık gösterip gösterilmediğini belirlemek amacıyla yapılan ANOVA testi sonuçları verilmiştir.

Tablo 6. T-ATOP puan ortalamalarının Fakülte değişkenine göre ANOVA testi sonuçları

Varyansın Kaynağı	Kareler toplamı	sd	Kareler ortalaması	f	p
Gruplar arası	453.954	3	151.318	1.39	0.24
Grup içi	84949.847	781	108.771		
Toplam	85403.801	784			

Tablo 6'da görüldüğü gibi öğrencilerin okudukları fakültelere göre T-ATOP puan ortalamaları istatistiksel açıdan anlamlı bir fark göstermemiştir, F(3, 781)=1.39, p>0.05. Tablo 7'de katılımcıların T-ATOP puan ortalamalarının sınıflara göre betimsel istatistik sonuçları verilmiştir.

Tablo 7. T-ATOP Puanı Ortalamalarının Sınıflara Göre Betimsel İstatistik Sonuçları

Sınıflar	n	ort	s.s	min	Maks.
1. sınıflar	203	62.27	10.56	37.00	93.00
2. sınıflar	198	61.82	10.92	31.00	90.00
3. sınıflar	197	62.10	9.22	41.00	85.00
4. sınıflar	187	63.30	10.97	38.00	119.00
Toplam	785	62.36	10.43	31.00	119.00

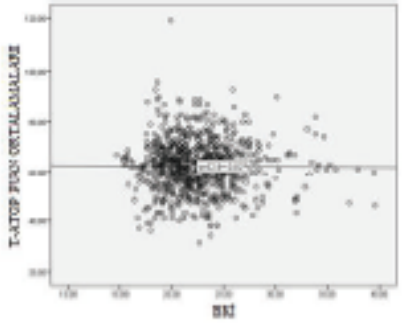
Tablo 7'de görüldüğü gibi en yüksek T-ATOP puan ortalaması 63.30±10.97 ile 4. sınıf öğrencilerine en düşük puan ortalaması ise 61.82 ile 2. sınıf öğrencilerine aittir. Tablo 8'de katılımcıların T-ATOP puan ortalamalarının sınıflara göre anlamlı bir farklılık gösterip gösterilmediğini belirlemek amacıyla yapılan ANOVA testi sonuçları verilmiştir.

Tablo 8. T-ATOP Puan Ortalamalarının Sınıf Değişkenine Göre ANOVA Testi Sonuçları

Varyansın Kaynağı	Kareler toplamı	sd	Kareler ortalaması	f	p
Gruplar arası	237,493	3	79,164		
Grup içi	85166,309	781	109,048	0.72	0.53
Toplam	85403,801	784			

Tablo 8'da görüldüğü gibi öğrencilerin okudukları sınıflara göre T-ATOP puan ortalamaları istatistiksel açıdan anlamlı bir fark göstermemiştir, $F(3, 781)=0.72$, $p>0.05$. Şekil 1'de katılımcıların T-ATOP puanları ile kendi BKİ değerleri arasındaki ilişki grafiği verilmiştir.

Şekil 1. Katılımcıların BKİ İle T-ATOP Puanları Arasındaki İlişkiyi Gösterir Grafik

Şekil 1'de görüldüğü gibi kişilerin kendi BKİ düzeyleri ile T-ATOP puanları arasında bir ilişki görülmemiştir. İlişki düzeyini belirlemek amacıyla yapılan Pearson korelasyon testi sonucunda r=-0.008 (p>0.05) olarak bulunmuştur. Tablo

9'da katılımcıların T-ATOP puan ortalamalarının katılımcıların ailelerinde obez birey olup olmamasına göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğine ilişkin T testi sonuçları verilmiştir.

Tablo 9. Katılımcıların Ailelerinde Obez Birey Olup Olmamasına Göre T-ATOP Puan Ortalamalarının Karşılaştırılması

Guruplar	n	Ort.	S.S.	s.d.	t	p
Evet ailemde obez birey var	111	61.91	10.23	783	-0.49	0.62
Hayır ailemde obez birey yok	674	62.44	10.48			

Tablo 9'da görüldüğü gibi ailesinde obez birey olan katılımcılarla ailesinde obez birey olmayan katılımcıların T-ATOP puan ortalamaları arasında istatistiksel açıdan anlamlı bir farklılık yoktur, $t(783)=-0.49$, $p>0.05$.

TARTIŞMA VE SONUÇ

Bu çalışmada Çukurova Üniversitesi öğrencilerinin obez bireylere karşı tutum seviyelerinin belirlenmesi amaçlanmıştır. Araştırma bulguları incelendiğinde çalışmaya katılan öğrenci grubunun cinsiyet, fakülte ve sınıf ayrımı gözetilmeden T-ATOP ortalamalarının 62.36±10.43 düzeyinde olduğu görülmüştür. Araştırmada kullanılan T-ATOP ölçeğinden 0-120 arası puan alınabildiği düşünüldüğünde söz konusu örneklem grubunda obez bireylere karşı orta düzeyde olumsuz tutum olduğunu göstermektedir. Poon ve Tarrant (2009) 352 lisans ve 198 hizmetiçi hemşire üzerinde yaptıkları çalışmada obez bireylere karşı ve obez bireylerin tedavisine karşı tutumlarında orta düzeyde kilofobi varlığını ortaya koymuşlardır. Usta ve ark. (2015) Düzce Üniversitesi Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulu Öğrencilerinin obeziteye ilişkin tutumları üzerine yaptıkları çalışmada öğrencilerin obezite tutum puanlarının ortalamasının 100 puan üzerinden 48.57±13.17 olduğunu ve insana hizmet verecek bir meslek grubunda çalışılacak olması açısından düşünüldüğünde bu sonucun olumlu olmadığı bildirilmiştir. Yılmaz ve Dinç (2010) tarafından bildirilen araştırma sonuçlarına göre Çukurova Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu'nda öğrenim gören genç kadın ve erkek öğrencilerin kilofobi seviyelerinin orta ve üzeri düzeyde bulunmuştur ve genç kadın ve erkek öğrencilerin kilofobi seviyeleri arasında bir fark olmadığını da ortaya koymuştur. Altun (2015) Başkent Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi ve Ticari Bilimler Fakültesi'nde okuyan 732 öğrenci üzerinde yaptığı çalışmada cinsiyete göre istatistiksel açıdan anlamlı

bir farklılık olmaksınız katılımcıların obezite önyargılarının kendi beyanlarına göre %10,9 düzeyinde olsa da GAMS-27 Obezite Önyargı Ölçeğinden aldıkları puanlara göre katılımcıların %55.10'unda obeziteye karşı önyargıya eğilim, %26.50'si ise önyargı olduğu bulunmuştur. Bizim çalışmamızda da obez bireylere karşı tutum puanları arasında cinsiyete göre anlamlı bir farklılık bulunmamıştır. Bu yönüyle literatürle benzer sonuçlar elde edilmiştir. Usta ve ark. (2015) çalışmasında ise cinsiyetler açısından obezite tutumu değerlendirildiğinde ise; kadınların erkeklere göre obezite tutum puanlarının daha yüksek olduğu yani kadınların erkeklere göre daha negatif tutum içinde oldukları bildirilmiştir. Kadınlar açısından fazla kilolu olma; buna bağlı olarak çekiciliğin ve güzelliğin kaybedeceği kaygısı kadınların erkeklere göre fazla kilolu olma ve obezite konularına daha fazla hassasiyetle yaklaşmalarına neden olmaktadır. Buna bağlı olarak da genellikle kadınların obez bireylere karşı daha olumsuz tutum ve davranışlar sergiledikleri, ayrıca fiziksel durumları ne durumda olursa olsun, mevcut vücut ağırlıklarından erkeklere göre çok daha fazla şikayetlendikleri bildirilmiştir. (Sikorski ve ark., 2013; Hansson ve Rasmussen, 2014). Perez-Lopez ve ark. (2005) ise literatürdeki bu çalışmaların aksine erkeklerin kadınlara oranla daha fazla kilo karşıtı tutum sergilediklerini bildirmişlerdir. Farklı toplumlardan ve popülasyonlardan elde edilen bu farklı sonuçların araştırmacıların çalıştıkları örneklemlerin sosyokültürel yapılarının ve yaşadıkları bölgelerdeki farklı eğilimlerle ilişkili olabileceği düşünülebilir.

Bu çalışmada elde edilen bulgulara göre obez bireylere karşı tutum puan ortalamaları öğrencilerin okudukları bölümlere ve sınıflara göre anlamlı bir farklılık göstermemiştir. Usta ve ark. (2015) Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulu Öğrencilerinin obeziteye ilişkin tutumları üzerine yaptıkları çalışmada öğrencilerin obezite tutum puanlarının yaş, medeni durum, anne-baba eğitim düzeyi, aile gelir durumu, mezun olunan lise, eğitim görülen bölüm, öğrenim görülen sınıf, gibi değişkenlerin obeziteye ilişkin tutum üzerinde etkili olmadığını bildirmiştir. Altun (2015) Sağlık Bilimleri Fakültesi ve Ticari Bilimler Fakültesi'nde okuyan 732 öğrenci üzerinde yaptığı çalışmada hem fakülteler hem de sınıflar arasında obeziteye karşı önyargı puanları arasında istatistiksel açıdan anlamlı bir fark bulunmadığını ortaya koymuştur. Literatürde okunulan fakültenin ya da sınıfın kişilerin obez bireylere karşı tutumlarında değişikliğe neden olmaması ile ilgili karşılaşılan sonuçlar, obezite ve obez bireylere karşı sahip olunan

tutumların üniversite çağına gelene kadar hali hazırda şekillenmiş olması ile açıklanabilir. Kişinin kendi fiziksel yapısı ile obez bireylere karşı tutum puan ortalamaları arasında ilişki olup olmadığı bu konuda yapılan çalışmalarda cevap aranan sorulardan birisidir. Bizim çalışmamızda kişilerin kendi BKİ değerleri ile T-ATOP puanları arasında korelasyona rastlanmamıştır. Başka bir deyişle bu çalışmada kişinin kendisinin zayıf ya da kilolu oluşu obez bireylere karşı tutumları üzerinde her hangi bir etkiye sahip olmadığı görülmüştür. Harris ve ark. (1998) çalışmalarında öğrencilerin hem kendilerinin hem de başkalarının fazla kilolu olma ya da obez olma durumlarına karşı olumsuz tutum sergilediklerini bildirmişlerdir. Altun (2015) öğrencilerin hem kendi beden algılarına hem de BKİ sınıflamasına göre obezite önyargı puan ortalamalarına bakıldığında, kendi beden algısına göre şişman olanlar ve BKİ yüksek olanlar en yüksek olumsuz tutumlara sahip gruplar olarak bildirilmiştir. Welborn (2013) diyetle ilgili bölümlerde okuyan öğrencilerin anti-şişman tutumlarını ve şişman fobilerini belirlemek amacıyla yaptığı çalışmada BKİ sınıflamasına göre ideal BKİ'ye sahip katılımcılar fazla kilolu ve obez kişilere karşı daha olumsuz tutumlara sahip oldukları, buna karşılık obez veya fazla kilolu katılımcıların ise uygulanan ölçeklerde normal veya zayıf BKİ'ne sahip olan katılımcılara göre obezlere karşı daha olumlu tutuma sahip oldukları bildirilmiştir (Akt. Altun, 2015).

Bizim çalışmamızda kişinin ailesine obez bir birey olup olmamasının obez bireylere karşı tutumlarında istatistiksel açıdan anlamlı bir farka neden olmadığı bulunmuştur. Bizim çalışmamızda elde ettiğimiz sonuca benzer şekilde Altun da (2015) ailesinde obez bireyler olanlar ve olmayanların obezite önyargı puan ortalamaları arasında istatistiksel açıdan anlamlı bir fark olmadığını bildirmiştir. Usta ve ark. (2015) ise çalışmalarında katılımcıların birinci derece akrabalarında obez birinin olmasının kişinin obeziteye yönelik daha olumlu tutum sergilemesine neden olduğunu bildirmiştir. bu durum kişilerin ailelerindeki obez bireylerin yaşadıkları fiziksel, ruhsal, psikolojik ve sosyal sorunları daha yakından gözlemlemelerinin ve onlara karşı daha anlayışlı olma gerekliliğinin farkında olmaları ile açıklanabilir.

Sonuç olarak obez bireylere karşı sergilenen olumsuz tutum ve davranışlar toplumdan topluma değişkenlik gösterse de genel olarak bu olumsuz tutumların azımsanmayacak oranlarda olduğu tüm bilimsel araştırmada ortaya konmuş bir durumdur. Obez bireylerin yaşadıkları ağır sağlık sorunlarının yanı sıra sosyal açıdan

da büyük baskı ve travmalara maruz kaldıkları yadsınamaz bir gerçektir. Aile, okul, iş yaşantısı ve neredeyse tüm sosyal ortamlar fazla kilolu ve obez bireyler için ciddi sorunlarla doludur. Toplumdaki obez bireylerin yaşadıkları sorunların azaltması ve onlara karşı sergilenen olumsuz tutumların azaltılması için bazı önlemler alınması gerektiği tüm araştırmacıların üzerinde hemfikir olduğu bir konudur. "Medya organlarında obezitenin oluş nedenleri ve obez insanların yaşadıkları sorunlar ile ilgili zorunlu kamu spotları yayınlanması", "obezitenin bir tercih olmadığı, bir hastalık olduğu konusunda bilinçlendirme ve eğitim çalışmalarının yapılması", "Özellikle yerel yönetimler aracılığı ile çocukların, gençlerin ve tüm toplum kesimlerinin fiziksel aktivite yapmalarına imkân tanıyacak hizmetlerin sunulması", "Kamu kurum ve kuruluşlarında engelli bireyler için ayrılan istihdam kadrolarının benzerlerinin obez bireyler için de ayrılması", "Obez bireylerin toplumdan dışlanmalarını engelleyecek sosyal sorumluluk projeleri yapılması", "Okullarda obezite konusunda öğrencilerin bilinçlendirilmesi ve obez bireylere yardımcı olunması konusunda eğitimler verilmesi" gibi çalışmaların obez bireylerin yaşadıkları toplumsal ve sosyal sorunların nispeten de olsa azaltılmasına katkı sağlayabileceği düşünülebilir.

KAYNAKLAR

1. **Allison, D. B., Basile, V. C., & Yuker, H. E.** The Measurement of Attitudes Toward and Beliefs About Obese Persons. International Journal of Eating Disorders 1991;10(5):599-607.
2. **Altun S.** Üniversite Öğrencilerinin Obezitaye İlişkin Önyargılarının Belirlenmesi. Başkent Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Beslenme Ve Diyetetik Anabilim Dalı. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, 2015.
3. **Avenell, A., Broom, J., Brown, T. J., Poobalan, A., Aucott, L., Stearns, S. C., ... & Grant, A. M.** Systematic Review of The Long-Term Effects and Economic Consequences of Treatments for Obesity and Implications for Health Improvement. Health Technology Assessment (Winchester, England) 2004;8(21):iii-iv.
4. **Bacon JG, Scheltema KE, Robinson BE.** Fat Phobia Scale Revisited: The Short Form. International Journal of Obesity 2001;25:252-257.
5. **Büyüköztürk, Ş., Çakmak, E. K., Akgün, Ö. E., Karadeniz, Ş., & Demirel, F.** Bilimsel Araştırma Yöntemleri. Ankara: Pegem Akademi, 2008.
6. **Cancello, R., & Clement, K.** Review Article: Is Obesity an Inflammatory Illness? Role of Low-Grade Inflammation and Macrophage Infiltration in Human White Adipose Tissue. BJOG: An International Journal of Obstetrics & Gynaecology 2006;113(10):1141-1147.
7. **Chambliss, H. O., Finley, C. E., & Blair, S. N.** Attitudes Toward Obese Individuals Among Exercise Science Students. Medicine & Science in Sports & Exercise 2004.
8. **Cheung, N., & Wong, T. Y.** Obesity and Eye Diseases. Survey of Ophthalmology 2007;52(2), 180-195.
9. **Cohen, L., Manion, L., & Morrison, K.** Educational Research Methodology. Athens: Metaixmio, 1994.
10. **Crandall CS.** Prejudice Against Fat People: Ideology and Self-Interest. Journal of Personality and Social Psychology 1994;882-894.
11. **Çifçili, S., Ünalan, P., Kalaça, Ç., Apaydın, Ç., & Uzuner, A.** Çocukluk, Obezite ve Televizyon. Turkiye Klinikleri Journal of Pediatrics 2003;12(2):67-71.
12. **Deurenberg, P., Yap, M., & Van Staveren, W. A.** Body Mass Index and Percent Body Fat: A Meta-Analysis Among Different Ethnic Groups. International Journal of Obesity 1998;22:1164-1171.
13. **Eckel, R. H., Barouch, W. W., & Ershow, A. G.** Report of The National Heart, Lung, and Blood Institute-National Institute of Diabetes and Digestive and Kidney Diseases Working Group on the Pathophysiology of Obesity-Associated Cardiovascular Disease. Circulation 2002;105(24):2923-2928.
14. **Emrahoğlu, N., & Öztürk, A.** Fen Bilgisi Öğretmen Adaylarının Akademik Başarılarına Bilişsel Farkındalığın Etkisi: Bir Nedensel Karşılaştırma Araştırması. Çukurova Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi 2010;19(2).
15. **Fogelholm, M.** Physical Activity, Fitness and Fatness: Relations to Mortality, Morbidity and Disease Risk Factors. a Systematic Review. Obesity Reviews 2010;11(3):202-221.
16. **Gordon-Larsen, P.** Obesity-Related Knowledge, Attitudes, and Behaviors In Obese and Non-Obese Urban Philadelphia Female Adolescents. Obesity Research 2001;9(2):112-118.

17. **Hansson, L. M., Rasmussen, F.** Attitudes Towards Obesity in The Swedish General Population: The Role of One's Own Body Size, Weight Satisfaction, and Controllability Beliefs About Obesity. Body Image 2014;11(1):43-50.
18. **Harris MB, Sandoval WM, Cortese S.** Introductory Nutrition Students' Attitudes Towards Obesity: Ethnic and Gender Differences International Journal of Consumer Studies 1998;22(4):231-40.
19. **Herxoug, L. G., & Linneberg, A.** The Link Between The Epidemics of Obesity and Allergic Diseases: Does Obesity Induce Decreased Immune Tolerance? Allergy 2007;62(10):1205-1213.
20. **İslamoğlu, Y., Koplay, M., Sunay, S., & Açıkel, M.** Obezite ve Metabolik Sendrom. Tıp Araştırmaları Dergisi 2008;6(3).
21. **Kalan, I., & Yeşil, Y.** Obezite ile İlişkili Kronik Hastalıklar. Diyabet ve Obezite 2010;78.
22. **Lewis RJ, Cash TF, Jacobi L, Bubb-Lewis C.** Prejudice Toward Fat People: The Development and Validation of the Anti-fat Attitudes Test. Obesity Research 1997;5:297-307.
23. **Mokdad, A. H., Ford, E. S., Bowman, B. A., Dietz, W. H., Vinicor, F., Bales, V. S., & Marks, J. S.** Prevalence of Obesity, Diabetes, and Obesity-Related Health Risk Factors, Jama 2003;289(1):76-79.
24. **Moreno, L. A., & Rodriguez, G.** Dietary Risk Factors for Development of Childhood Obesity. Current Opinion in Clinical Nutrition & Metabolic Care 2007;10(3):336-341.
25. **Morrison TG, O'Connor WE.** Psychometric Properties of a Scale Measuring Negative Attitudes Toward Overweight Individuals. Journal of Social Psychology 1999;139:436-445.
26. **Must, A., Spadano, J., Coakley, E. H., Field, A. E., Colditz, G., & Dietz, W. H.** The Disease Burden Associated with Overweight and Obesity. Jama 1999;282(16):1523-1529.
27. **NIH (National Institutes of Health)** What are the Health Risks of Overweight and Obesity? https://www.nhlbi.nih.gov/health/health-topics/topics/obe/risks Updated: July 13, 2012) (Accessed 24.10.2016)
28. **OECD.** OECD Health Statistics 2014 - Frequently Requested Data. URL: http://www.oecd.org/els/health-systems/oecd-health-statistics-2014-frequently-requested-data.htm (Accessed 02.12.2016)
29. **Özdel, O., Sözeri-Varma, G., Fenkçi, S., Değirmenci, T., Karadağ, F., Kalkan-Oğuzhanoğlu, N., & Ateşçi, F.** Obez Kadınlarda Psikiyatrik Tanı Sıklığı. Klinik Psikiyatri Dergisi 2011;14(4).
30. **Perez-Lopez MS, Lewis RJ, Cash, TF.** The relationship of antifat attitudes to other prejudicial and gender-related attitudes 2005;24(5):517-25.
31. **Poon, M. Y., & Tarrant, M.** Obesity: attitudes of undergraduate student nurses and registered nurses. Journal of clinical nursing 2009;18(16):2355-2365.
32. **Sikorski, C., Luppa, M., Glaesmer, H., Brähler, E., König, H. H., Riedel-Heller, S. G.** Attitudes of Health Care Professionals Towards Female Obese Patients. Obes Facts. 2013;6(6):512-22.
33. **Simon, G. E., Von Korff, M., Saunders, K., Miglioretti, D. L., Crane, P. K., Van Belle, G., & Kessler, R. C.** Association Between Obesity and Psychiatric Disorders in the US Adult Population. Archives of General Psychiatry 2006;63(7):824-830.
34. **TUİK.** Türkiye'deki Obezite Artış Oranı. URL:http://www.tuik.gov.tr/basin/Odavi/haber1

sr/2015_58_20151008.pdf (Accessed 02.12.2016)

35. **Usta, E., Acar, K., & Aygin, D.** Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulu Öğrencilerinin Obeziteye İlişkin Tutumları. Electronic Journal of Vocational Colleges-UMYOS Özel Sayısı, 2015.
36. **Vartanian, L. R.** Disgust and Perceived Control in Attitudes Toward Obese People. International Journal of Obesity 2010;34(8):1302-1307.
37. **Von Ruesten, A., Steffen, A., Floegel, A., Masala, G., Tjonneland, A., Halkjaer, J., ... & Boeing, H.** Trend in Obesity Prevalence in European Adult Cohort Populations During Follow-Up Since 1996 and Their Predictions to 2015. PLoS One 2011;6(11):e27455.
38. **Wang, Y., & Beydoun, M. A.** The Obesity Epidemic in the United States-Gender, Age, Socioeconomic, Racial/Ethnic, and Geographic Characteristics: A Systematic Review and Meta-Regression Analysis. Epidemiologic Reviews 2007;29(1):6-28.
39. **Welborn S.** Comparison of Obesity Bias, Attitudes, and Beliefs Among Under Graduate Dietetic Students, Dietetic Interns, And Practicing Registered Dietitians. Yüksek Lisans Tezi, East Tennessee State University, Department of Allied Health Sciences, East Tennessee, 2013.
40. **World Health Organization.** Prevention and Management of the Global Epidemic of Obesity. Report of the WHO Consultation on Obesity. WHO: Geneva. Technical Report Series, 1998.
41. **WHO-Euro.** Data and Statistics of Obesity. URL:http://www.euro.who.int/en/health-topics/noncommmicable-diseases/obesity/data-and-statistics. (Accessed 02.12.2016).
42. **Yılmaz, C. Y., & Dinç, Z. F.** Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu'nda Öğrenim Gören Genç Kadın ve Erkek Öğrencilerin Kilo Fobi Düzeylerinin Karşılaştırılması. Sporметre Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi 2010;8(1):29-34.
43. **Yılmaz C.Y.** Beden Eğitimi Ve Spor Yüksekokulunda Öğrenim Gören Kız Ve Erkek Öğrencilerin Kilofobi Düzeylerinin Karşılaştırılması. Çukurova Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, 2009.

DERGİNİN İNDEX BİLGİSİ (MAKALENİN YAYINLANDIĞI TARİHTE)

